

RD Electronic tehase külastus

Kõik toodetud seadmed läbivad elektrilise kontrolli

Foto: Tiiu Tamm

24. märtsil külastas väike rühm huvilisi Narvas asuvat elektroonikatehast RD Electronic, mille eelkäijaks oli nõukogude ajal ligipääsmatu sõjalelektronikatehas Baltijets. EASi rahaga 1993. aastal loodud RD Electronic on koos oma partneri SIA Zinatnikasis Centr Mikroelektronikaga ja aktsionäri AS „ALFA RPAR” Baltimaade suurim elektroonikatootja. Ühiselt töötatakse välja ja koostatakse vastavalt tellimustele elektroonika-keeme eri tööstusharudele. Omades ISO sertifikaati 13485:2003, valmistatakse eri riikidest pärit klientidele meditsiinilisi SPO sensoreid, voosensoreid (*flowsensor*), difusioonsensoreid ja muid meditsiinitarvikuid. 87 % kogutoodangust läheb Eestist välja – Saksamaale, Soome, Norrasse, Lätti ja Venemaale. Tõsi, tärned Venemaale on vähenenud, nii nagu teistelgi Euroopa riikidel. Sellegipoolest on ettevõttel jõudlust oma haaret laiendada ja tellimusi juurde võtta. Nõukogudeaegse sõjatööstus-elektronika tootjana on ettevõttel head kogemused. Kes meist ei mäleta nõukogudeaegset radioolat Estonia, mille jaoks valmistati samas tehases elektroonikakomponente, mis Punases RETis lõplikuks tooteks valmis vormiti. Eesti esimene lauaarvuti JUKU oli aga täielikult samast tehast pärit.

Tehast külastama ajendas meid mitte niivõrd elektroonikaskeemide koostega tutvumine, kuivõrd juhuslikult näppu jäänud leedvälisvalgustite tooteleht. Kuna leedvalgustite koostele esitatakse elektroonikatööstusele võrdväärseid nõuded, saigi tehase külastus ka teoks. Valgustite tootmise osas saabus selgus üsna ruttu – tegelikult koostatakse valgustid Riias. Väikeseria elektroonikatooted on pärit põhiliselt Narvast. Narvas asuva ettevõtte tugevus seisneb just elektroonikasõl-

mede ja -plokkide koostamises ja testimises, sh ka valgustitele. Lisaks tootmisliini testile, on selleks olemas ka eraldi labor. Kuna leedsisevalgustite põhiliseks valupunktiks on ka korraliku kooste puhul valgusti väreelus, mis on tingitud liiteseadise elektriskeemis kokkuhoitud materjalide arvelt, siis tekkis kohapeal kiusatus mõõta nende valgustite väreelusprotsenti. Tulemus oli üllatavalt hea – nii 6 aastat vanade ripplakke paigaldatud leedvalgustite kui ka kaasaegsete leedvälisvalgustite väreelus oli vaid üks protsent, kuigi välisvalgustite puhul ei oma valgusti väreelus erilist tähtsust. Paljudel tuntud brändidel on väreelusprotsent tunduvalt kõrgem, põhjustades töökohtadel väreelusega kaasnevaid probleeme.

Läti tehases toodetud, kuid Narvas valmistatud kontrolleritega varustatud IP67 välisvalgustid on juhitavad, võimaldades salvestada valgustite jaoks soovitud valgusvoo taseme, mõõta valgustihedust, toitepinget ja valgusti sisemisi olulisi temperatuure, säästmaks leedmoodulile lubatud eluiga. Tehases kolm aastat tagasi väljatöötatud välisvalgustites kasutatav nn kalender-algoritm töötab samal põhimõttel nagu teiste tootjate oma – valgustid mäletavad eelmiste ööpäevade sisse- ja väljalülitust, öine hämardus antakse vastavalt vajadusele kas ette, kasutades näiteks PLC juhtimist, või nutiseadmega valgustusmasti all olles läbi IR-liidese. Konfliktipiirkonda jäävate valgustite hämardust saab hõlpsalt ignoreerida. Kalender-algoritm võimaldab analüüsida tagantjärele aastast kogutarbimist päevade kaupa. Praegune kalender-algoritm tehastest väljuvatel valgustitel on sätestatud Riia ööpäeva arvestava kalendri järgi. Tehase elektroonikutele on võimekus välja töötada ka tellija soovile vastavaid teistsuguseid skeeme.

Kuigi valgustite disain jättis tagasihoidliku mulje, jääb nende hind Hiinas toodetud tundmatute tootjate valgustitega samasse hinnaklassi, mis tekitab küsimuse, miks tuuakse väljastpoolt nii palju kahtlase väärtusega tooteid, kui ka Eestist võib saada korraliku elektroonikaga ja kasutajatoega ning samasuguse väärtusega valgusteid. Nende valgustite garantii on 5 aastat. Jääb üle veel loota, et ka valgustite disain muutub lähiajal kaasaegsemaks. Dialux Lumisearch on RD Electronicu oma partnerina kodulehel juba välja toonud, seega peaks ka valgusarvutuste tegemine lihtne olema.

Tehase juhtkond võttis meie väikese huvirühma väga lahkelt vastu ning tutvustas põhjalikult omi tegemisi ja tehast. Hiliskevadadel saab arvatavasti teoks ka Lätis asuvate tehaste ning sama tootja välisvalgustitega varustatud objektide külastus.

Tiiu Tamm